

Лілія ДМИТРАШ

здобувачка освітньо-професійної програми

«Менеджмент», ЗУНУ

(науковий керівник - д.е.н, професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

Руслан АВГУСТИН)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Сучасний етап розвитку економіки характеризується стрімким поширенням цифрових технологій, які кардинально змінюють підходи до ведення бізнесу, організації управлінських процесів і формування стратегій розвитку підприємств. Цифрова трансформація стає не лише технічним, а й стратегічним чинником, що визначає конкурентоспроможність, інноваційний потенціал та адаптивність організації до динамічних змін зовнішнього середовища. В умовах глобальної конкуренції, нестабільності ринків і швидкої еволюції технологічних рішень саме здатність підприємства інтегрувати цифрові інструменти в усі аспекти діяльності виступає ключовою передумовою його сталого розвитку.

Управлінські практики зазнають істотних змін під впливом цифровізації, що спричиняє появу нових бізнес-моделей, способів взаємодії із клієнтами, форм організації праці та прийняття рішень. Для сучасних керівників цифрова трансформація перестає бути опцією – вона стає необхідністю, без якої неможливо забезпечити ефективність функціонування та реалізацію довгострокової стратегії розвитку. Відповідно, стратегічний менеджмент має адаптуватися до цифрової епохи, інтегруючи інформаційні технології у процеси планування, контролю та оцінювання результатів діяльності.

На нашу думку, слід проаналізувати та розкрити трактування поняття цифрова трансформація в поглядах різних науковців. Так, можна відзначити, що науковці трактують поняття цифрової трансформації доволі схоже, до прикладу: Sascha Kraus, Susanne

Durst, João J. Ferreira, Pedro Veiga, Norbert Kailer, Alexandra Weinmann відзначають, що цифрова трансформація (Digital Transformation, DT) - це комплексне явище, що передбачає не лише впровадження технологічних інновацій, а й фундаментальні зміни у бізнес-моделі, процесах, культурі управління та способах створення цінності [1]. Досить схожу думку має Qiao G., який наголошує, що цифрова трансформація – це стратегічне застосування передових технологій для стимулювання основного бізнес-зростання [2].

Таким чином, можемо побачити, що цифрова трансформація є не просто технічним процесом, а стратегічною трансформацією, що змінює організаційну структуру, процеси управління, ринкову поведінку та систему цінностей.

На нашу думку, для кращої наочності сутність цього процесу узагальнено в табл. 1, де відображено основні компоненти цифрової трансформації та їх характеристику.

Таблиця 1

Ключові компоненти цифрової трансформації

№	Компонент	Опис
1.	Технологічний	Використання цифрових інструментів, платформ, аналітики
2.	Організаційний	Переструктурування процесів, ролей, методів роботи
3.	Бізнес-модельний	Зміна ціннісної пропозиції та форм монетизації
4.	Культурний	Розвиток цифрових компетенцій, гнучке мислення

Примітка. Побудовано автором на основі джерела [3]

З огляду на табл. 1 відзначимо, що цифрова трансформація є передусім стратегічним вибором, який визначає подальший розвиток організації. Її реалізація неможлива без системного підходу, що охоплює технологічні, процесні, культурні та управлінські аспекти. Недостатньо впровадити нові ІТ-рішення - важливо, щоб вони стали частиною єдиної стратегії розвитку підприємства.

В тому числі, слід відзначити, що цифрова трансформація чинить багатовимірний вплив на стратегічний розвиток сучасної

організації. Вона підсилює адаптивність до змін, стимулює інноваційність, оптимізує використання ресурсів і створює нові джерела конкурентних переваг. Як зазначають науковці: «успіх організації в цифровій економіці залежить від її здатності адаптуватися до технологічних змін і використовувати потенціал даних для прийняття рішень» [4]. Для систематизації впливу цифрової трансформації на стратегічний розвиток наведено табл. 2.

Таблиця 2

Вплив цифрової трансформації на ключові стратегії розвитку

№	Стратегічний напрямок	Вплив цифрової трансформації	Практичні наслідки
1.	Адаптивність	Підвищення гнучкості до зовнішніх змін	Швидке реагування на нові виклики
2.	Інноваційність	Формування нових бізнес-моделей	Розвиток цифрових платформ, екосистем
3.	Ефективність	Оптимізація ресурсів і процесів	Зниження витрат, зростання продуктивності
4.	Конкурентоспроможність	Використання технологій як джерела переваг	Підвищення лояльності клієнтів, ринкової позиції

Примітка. Побудовано автором самостійно

Аналізуючи табл. 2, можна зробити висновок, що цифрова трансформація стає центральним елементом стратегічного розвитку організації, оскільки впливає на всі ключові напрями її діяльності. Передусім вона підвищує адаптивність підприємства, дозволяючи швидше реагувати на зміни зовнішнього середовища та приймати рішення на основі даних. Водночас цифровізація стимулює інноваційність, формуючи нові бізнес-моделі, орієнтовані на клієнта й створення доданої вартості.

Суттєвим є і вплив на ефективність, адже автоматизація процесів і використання аналітичних інструментів забезпечують раціональне використання ресурсів і підвищення продуктивності. Також, цифрова трансформація зміцнює конкурентоспроможність

організації, відкриваючи нові канали взаємодії з клієнтами та створюючи технологічні переваги.

Таким чином, цифрова трансформація виступає потужним чинником стратегічного розвитку сучасної організації. Її ефективність визначається не лише рівнем технологічного впровадження, а й ступенем інтеграції у стратегічні процеси, наявністю цифрового лідерства та готовністю персоналу до змін. На нашу думку, лише ті організації, які здатні поєднати технологічний потенціал із системним стратегічним баченням, зможуть забезпечити сталий розвиток і конкурентоспроможність у цифрову епоху.

Список використаних джерел:

1. S. Kraus et al. Digital transformation in business and management research: An overview of the current status quo. *International Journal of Information Management*, 2022, № 63. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2021.102466> (дата звернення: 08.11.2025)
2. Guanming Qiao, Yannan Li, Ahreum Hong. The Strategic Role of Digital Transformation: Leveraging Digital Leadership to Enhance Employee Performance and Organizational Commitment in the Digital Era. *Systems* 2024, № 12. URL: <https://doi.org/10.3390/systems12110457> (дата звернення: 08.11.2025)
3. Пріхно І., Марченко О. Ключові елементи цифрової трансформації економіки регіонів України. *Український економічний часопис*, 2024. Вип. 5, с. 159-164. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-5-28> (дата звернення: 08.11.2025)
4. Priyanka Ranawat, Bajrang La. Impact of digital transformation on strategic planning and management in organizations. *Journal of the asiatic society of mumbai*, Vol. XCV, № 49, 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/368719657_IMPACT_OF_DIGITAL_TRANSFORMATION_ON_STRATEGIC_PLANNING_AND_MANAGEMENT_IN_ORGANIZATIONS